

Základní škola, Praha 8, Hovorčovická 11

se sídlem Hovorčovická 1281/11, 182 00 Praha 8

Obecné informace k zápisům do 1. ročníku

1. Povinná školní docházka

Školský zákon

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

§ 36 Plnění povinnosti školní docházky

(3) Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

(4) Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce, a to v době od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

(5) Žák plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu (§ 178 odst. 2), v němž má žák místo trvalého pobytu v případě cizince místo pobytu žáka (dále jen "spádová škola"), pokud zákonný zástupce nezvolí pro žáka jinou než spádovou školu. Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli školy spádové, a to nejpozději do konce května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku.

(6) Žák umístěný ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené při tomto školském zařízení nebo v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu, v němž má sídlo příslušné školské zařízení, popřípadě v jiné škole zřizované státem, krajem, obcí nebo svazkem obcí.

(7) Ředitel spádové školy je povinen přednostně přijmout žáky s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu a žáky umístěné v tomto obvodu ve školském zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo ve školském zařízení pro preventivně výchovnou péči, a to do výše povoleného počtu žáků uvedené ve školském rejstříku.

§ 178

(3) Pokud území obce nebo jeho část nespadá pod školský obvod ani společný školský obvod a je ohroženo plnění povinné školní docházky dítěte uvedeného v odstavci 1, krajský úřad opatřením obecné povahy pro toto území vytvoří nebo na ně rozšíří školský obvod nebo společný školský obvod základní školy zřizované touto nebo jinou obcí nebo svazkem obcí, a to s platností nejdéle na 24 měsíců. Námitky proti návrhu opatření obecné povahy podle věty první může podat obec, pro jejíž území nebo jeho část je vytvořen nebo na ně rozšířen školský obvod nebo společný školský obvod základní školy, a dále obec, která zřizuje danou základní školu nebo je členem svazku obcí, který zřizuje danou základní školu. Pokud dojde některým ze způsobů podle odstavce 2 k vymezení školského obvodu pro území obce nebo jeho část, pozbývá opatření obecné povahy v odpovídajícím rozsahu účinnosti.

2. Odklad povinné školní docházky

§ 37 Odklad povinné školní docházky

(1) *Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce podle §36 odst. 4, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.*

(2) *Při zápisu do prvního ročníku základní škola informuje zákonného zástupce dítěte o možnosti odkladu povinné školní docházky.*

(3) *Pokud se u žáka v prvním roce plnění povinné školní docházky projeví nedostatečná tělesná nebo duševní vyspělost k plnění povinné školní docházky, může ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce žákovi dodatečně v průběhu prvního pololetí školního roku odložit začátek plnění povinné školní docházky na následující školní rok.*

(4) *Pokud ředitel školy rozhodne o odkladu povinné školní docházky podle odstavce 1 nebo 3, informuje zákonného zástupce o povinnosti předškolního vzdělávání dítěte a možných způsobech jejího plnění.*

§ 46 Organizace základního vzdělávání

(1) *Místo a dobu zápisu do prvního ročníku základního vzdělávání stanoví ředitel školy, a to v souladu s § 36 odst. 4, a oznámí to způsobem v místě obvyklým. O přijetí k základnímu vzdělávání rozhoduje ředitel školy za podmínek stanovených v § 36.*

§ 165

(2) *Ředitel školy a školského zařízení, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí, rozhoduje o právech a povinnostech v oblasti státní správy v těchto případech:*

c) zamítnutí žádosti o odklad povinné školní docházky podle § 37,

e) přijetí k základnímu vzdělávání podle § 46, přestupu žáka podle § 49 odst. 1 a převedení žáka do jiného vzdělávacího programu podle § 49 odst. 2, zamítnutí žádosti o povolení pokračování v základním vzdělávání podle § 55 odst. 2,

3. Školní zralost

Dítě vstupující do prvního ročníku základní školy by mělo být pro školu zralé a připravené, aby bez velkých potíží a trápení zvládlo její nároky a zátěž. Posouzení školní zralosti může být někdy obtížné, v takových případech je vhodnější ponechat rozhodnutí na pedagogicko-psychologické poradně. Pro vaše děti bude vstup do první třídy úspěšný a snadnější, pokud budete vědět, jak má být připraveno. Věnujte proto, prosím, pozornost dalšímu textu a posuďte, zda můžete během následujících měsíců dítě v některých oblastech lépe připravit na jeho vstup do školy.

Optimální připravenost	Nedostačující připravenost
Dítě rozumí mluvené řeči - pokynům a různým sdělením, vyjadřuje se srozumitelně ve větách a jednoduchých souvětích, komunikuje s dospělými, dokáže spontánně popisovat různé události, poznatky, nápady, klade otázky, umí vyprávět o rodičích, sourozencích, má přiměřeně širokou slovní zásobu.	Dítě chápe sdělení učitele nebo spolužáků odlišně než bylo myšleno, vyjadřuje se pomocí jednotlivých výrazů, jednoduchých vět, nevyjadřuje se spontánně, odpovídá stručně, neklade další otázky k doplnění svých znalostí, dítěti je špatně rozumět (výslovnost), slovní zásoba je omezená. Důsledek pro výuku: nepochopení výkladu učitele, učitel nerozumí odpovědím dítěte, překážka ve vztazích s druhými dětmi.
Orientuje se v okolí, zná svoji adresu, jména a povolání rodičů, svůj věk.	Nezná základní údaje o sobě a o svém okolí.
Dítě začíná myslet logicky (na konkrétních předmětech a při konkrétních činnostech), svět chápe realisticky, dokáže pochopit, že z pozice někoho jiného se může situace jevit odlišně.	Dítě zatím neuvažuje logicky – je závislé na svých přáních a okamžitých potřebách, na fantazii, důležitý je jeho vlastní pohled na věc. Důsledek pro výuku: nedostatečné pochopení učiva, zejména v českém jazyce, matematice a v prvouce.
Dítě rozumí číselnému pojmu – např. spočítá pastelky (do 5ti), seřadí čísla od nejmenšího po největší, vyjmenuje řadu čísel, chápe pojmy hodně - málo, méně - více, má rozvinutou paměť pro čísla.	Nedokáže počítat ani do pěti, nechápe pojem čísla, pořadí, množství. Důsledek pro výuku: dítě selhává zejména v matematice, nechápe učivo.
Dítě dokáže rozlišit zvukovou i zrakovou podobu slov, rozloží slovo na jednotlivá písmena, ví na jaké písmeno začíná slovo, dokáže z jednotlivých písmen složit slovo, rozliší i velmi podobně znějící slova.	Nedovede přesně rozlišovat zrakové či sluchové podněty, nedovede vnímat celek jako soubor částí, obvykle se soustředí na nejnápadnější detail. Důsledek pro výuku: dítě selhává při výuce čtení a psaní.
Dítě je zralé v grafických projevech a tělesné obratnosti – je manuálně šikovné, dobře ovládá pohyby svého těla, umí zacházet s nůžkami, držení tužky je správné, tlak na tužku přiměřený, dokáže napodobit tvar tiskacího a psacího písma, umí popsat, co nakreslilo.	Dítě je obecně výrazně neobratné, křečovité držení tužky, velký tlak na tužku, nedokáže napodobit tvar písmen a čísel, odmítá kreslení, vystřihování, v nakreslených tvarech nelze rozpoznat jednotlivé předměty. Důsledek pro výuku: dítě selhává ve výuce psaní, kreslení, pracovní výchově, tělocviku.
Dítě je schopné soustředit se na práci, vydrží pracovat dostatečně dlouho, odolává rušivým podnětům, dokáže překonat únavu.	Dítě se obtížně soustředí, snadno se nechá rozptýlit, často přerušuje práci, působí jako duchem nepřítomné. Důsledek pro výuku: dítě nedává pozor, nepracuje, ruší ostatní.
Dítě bez obtíží navazuje kontakt s cizí osobou, je ochotné komunikovat a kooperovat s ostatními dětmi, ochotně se podřídí autoritě.	Dítě se vyhýbá kontaktu s cizími osobami, je stydlivé, bázlivé, závislé na rodině. Důsledek pro výuku: dítě nechce chodit do školy, straní se ostatních, nekomunikuje s učitelem.
Dítě přiměřeně ovládá své emocionální projevy, je schopné odložit splnění svých přání na později, započatou práci se snaží dokončit.	Dítě obtížně kontroluje své emoce, často jedná impulzivně a bez zábrán (např. při nezdaru rozhází všechny pastelky po zemi, bouchá pěstí do stolu apod.), při práci nemá výdrž, převládá u něj zájem o hru.

Dítě je schopné pracovat ve skupině dětí na společném cíli a společně prováděném úkolu, ochotně se zapojuje do kolektivních her, dokáže ustoupit jinému dítěti.	Dítě není ochotné komunikovat s druhými dětmi, stojí stranou, nenavazuje kontakty, nedokáže odložit uspokojení vlastních potřeb ve prospěch společného úkolu, při hře je agresivní, svárlivé. Důsledek pro výuku: konflikty s dětmi i učiteli, dítě znesnadňuje práci ostatním.
Dítě je samostatné a soběstačné, umí se samo obléknout, najíst, pracuje samostatně – rozumí pokynům.	Dítě je nesamostatné, závislé na pomoci rodičů, sourozence, pracuje jen v bezprostředním kontaktu a za pobízení dospělého, nedokáže se postarat o své věci. Důsledek pro výuku: dítě nepracuje a neplní pokyny bez pomoci učitele, zapomíná nebo ztrácí pomůcky.
Dítě dodržuje pravidla chování, podřídí se pokynům dospělého, i když je to pro něj nepříjemné, chápe nutnost řádu a pravidel.	Dítě je neposlušné, neumí se chovat ve skupině, odmítá vyhovět pokynům. Důsledek pro výuku: konflikty s dětmi i učiteli.
Dítě má pozitivní postoj ke škole a učení, těší se do školy, rádo si hraje na školu, má zájem o nové věci, klade hodně otázek.	Dítě se o školu nezajímá, rádo si hraje, neprojevuje zájem o rozšiřování znalostí a vědění, neklade otázky. Důsledek pro výuku: dítě učivo nebaví, nedává pozor, není motivováno k lepším výkonům.

Přestože se klade velký důraz na výběr dobře připravených a zralých dětí do první třídy, vstup do školy znamená pro většinu dětí značnou zátěž. Není proto divu, že velký počet dětí vykazuje po kratší nebo i delší dobu (jen několik prvních týdnů školní docházky nebo až celý první školní rok) různě intenzivní a rozličně projevované známky nepřizpůsobení. V následující tabulce si můžete přečíst některé projevy této nepřizpůsobivosti, které může vysledovat paní učitelka ve škole nebo i vy doma – zejména při domácí přípravě. Pokud tyto projevy přetrvávají po několik měsíců, je vhodné vyhledat odbornou pomoc – školního psychologa, výchovného poradce, poradenského psychologa v pedagogicko-psychologické poradně.

Ve škole dítě:	Doma dítě:
- nevydrží být soustředěné na vyučování	- odmítá ráno vstávat, nechce jít do školy
- špatně se podřizuje kolektivnímu vedení	- vrací se ze školy unavené
- stále si s něčím hraje	- svádí s rodiči urputné boje o domácí přípravu
- nevydrží klidně sedět, otáčí se, mluví do výkladu učitele	- postoj k učení je lhostejný až negativní
- zaostává ve všech předmětech nebo v některém z nich	- pozornost při domácí přípravě je rozptýlená a výkon špatný
- špatně navazuje kontakty s druhými dětmi a obtížně vstupuje do sociálních vztahů, což může negativně ovlivnit jeho postavení v kolektivu třídy	- trpí ranním zvracením, bolestmi hlavy nebo břicha, pálením očí (pokud se neobjevují o víkendech a o prázdninách), trpí zadržováním řeči či koktavostí

Domácí příprava prvňáčků by neměla trvat déle než půl hodiny, výjimečně hodinu, měla by se konat v době jejich dobré výkonnosti, po chvíli aktivního odpočinku (ale ne fyzicky vyčerpávajícího).

4. Všeobecné informace

1/ Termín a místo zápisu

Zápis do 1. ročníku základního vzdělávání proběhne dle § 36 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona, ve dnech **od 1. dubna do 30. dubna 2019**. Místo a dobu zápisu stanoví ředitel školy a oznámí to způsobem v místě obvyklým.

2/ Věk dítěte

Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad. Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře – doporučení k žádosti přiloží zákonný zástupce. (§ 36 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon).

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku (viz § 37 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona).

3/ Práva a povinnosti rodičů

Zákonný zástupce je povinen přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce od 1. dubna do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku (viz § 36 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon).

Žák plní povinnou školní docházku v základní škole zřízené obcí nebo svazkem obcí se sídlem ve školském obvodu (§ 178 odst. 2 ŠZ), v němž má žák místo trvalého pobytu (dále jen "spádová škola"), pokud zákonný zástupce nezvolí pro žáka jinou než spádovou školu.

4/ Spádové obvody škol

Obec stanoví podle § 178 odst. 2 školského zákona školské obvody spádové školy. Do spádové školy jsou přednostně přijímáni žáci s místem trvalého pobytu v příslušném školském obvodu. Zákonný zástupce dítěte může pro žáka zvolit jinou než spádovou školu. Důvodem nepřijetí dítěte do vybrané školy je především kapacita školy.

Pokud je dítě přijato na jinou než spádovou školu, oznámí ředitel této školy tuto skutečnost řediteli spádové školy nejpozději do konce května kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku (viz § 36 odst. 5 školského zákona). Pokud území obce nebo jeho část nespádá pod školský obvod ani společný školský obvod a je ohroženo plnění povinné školní docházky dítěte uvedeného v odstavci 1, krajský úřad opatřením obecné povahy pro toto území vytvoří nebo na ně rozšíří školský obvod nebo společný školský obvod základní školy zřizované touto nebo jinou obcí nebo svazkem obcí, a to s platností nejdéle na 24 měsíců.

5. Odklad povinné školní docházky

Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, a odborného lékaře (nebo klinického psychologa). Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Pokud ředitel školy rozhodne o odkladu povinné školní docházky podle odstavce 1 nebo 3, informuje zákonného zástupce o povinnosti předškolního vzdělávání dítěte a možných způsobech jejího plnění. *"Zákon č. 561/2004 Sb., předpokládá v § 37 odst. 1 pro doložení žádosti o odklad povinné školní docházky doporučující posouzení. S ohledem na stále se množící žádosti o výklad pojmu "odborný lékař" je třeba uvést následující. Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších*

6. Cizinci a povinná školní docházka

Povinná školní docházka se vztahuje i na občany jiného členského státu Evropské unie a jejich rodinné příslušníky, kteří na území České republiky pobývají na základě zvláštního pobytového povolení, (hlava IV. zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů) a dále na jiné cizince, kteří mají na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt na dlouhodobá víza, (§ 30 a násl. a hlava IV. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů) a azylanty a účastníky řízení o udělení azylu (zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů).

Na základě informací sdělených MŠMT ČR č.j. 17996/2005-14 se doporučuje informovat zákonné zástupce dětí, žáků, kteří nejsou občany České republiky a pobývají oprávněně na území České republiky, nejedná-li se o občany Evropské unie nebo jejich rodinné příslušníky (dále jen "cizinci ze třetích států"), že podle § 20 odst. 1 zák. č. 561/2004 Sb., v platném znění, (školský zákon) je jim výslovně zaručen přístup k základnímu, střednímu a vyššímu odbornému vzdělávání za stejných podmínek jako občanům České republiky.

Cizincům ze třetích států se již zaručuje rovný přístup i ke školnímu stravování a zájmovému vzdělávání.

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání

§ 36

(2) Povinná školní docházka se vztahuje na státní občany České republiky a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinná školní docházka vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany.